

Kunskapsskolan Nacka

Nacka Kommun

Observationen genomfördes av:

Marie Johansson Sollentuna kommun
Anna Jönsson Upplands Väsby kommun

Vecka 10, 2023

Innehåll

Kort om skolan	2
Hur observationen genomfördes	3
Observatörernas bild	3
Sammanfattning.....	3
Resultat per målområde.....	4
Normer och värden.....	4
Kunskaper	5
Ansvar och inflytande för elever	6
Bedömning och betyg.....	6
Styrning och ledning.....	7
Bedömning i skala	8
Starka sidor	8
Utvecklingsområden	9
Kommentar till rapporten från skolans ledning	10
Om VÅGA VISA	11

Kort om skolan

Kunskapsskolan Nacka är en fristående skola med årskurserna 6–9 och cirka 400 elever.

Antal elever	395
Årskurser	6–9
Kunskapsskolan Nacka	Fristående
Ev profil/inriktning	-
Antal lärare varav antal legitimerade	30 varav 26 legitimerade

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Kunskapsskolan Nacka mellan den 6–9 mars 2023. Vid tre av dessa dagar genomfördes observationer av verksamheten och intervjuer med elever. Den fjärde dagen var det snöoväder vilket gjorde att många elever som har lång resväg hade svårt att ta sig skolan. Den dagen observerades ingen undervisning utan fokus var på att intervjua lärare och skolledning samt samtala med elever som var i skolan.

Inför observationen tog vi del av dokumentation från skolan. Totalt besökte vi cirka 30 lektionstillfällen av både schemalagda kurspass/lektioner och valbara workshops av varierande längd. Undervisning i de flesta skolämnena observerades samt raster.

Under observationen intervjuades rektor både i början och slutet. En intervju genomfördes med biträdande rektor. Därutöver genomfördes intervjuer med kurator, speciallärare, arbetslagsledare, ämneslagsledare, ämneslärare, elevrådsrepresentanter och elever från alla skolans årskurser. Spontana samtal med lärare och elever skedde också.

Observatörernas bild

Sammanfattning

Under observationerna ser vi ett mycket respektfullt förhållningssätt mellan personal och elever samt mellan elever. Skolan genomsyras av god studiekultur, trygghet och trivsel.

All undervisning sker via den digitala lärplattformen vilket skapar tydlighet och struktur över ämnesinnehållet och vad som ska uppnås på lektionerna. Vi ser inte så stor variation av arbetsmetoder och ämnesövergripande lektionsinnehåll under de dagar vi besökte skolan. Att eleverna hela tiden strävar efter att nå längre i sin kunskapsutveckling syns tydligt på lektionerna och eleverna är väl medvetna om vad som krävs för att nå målen. De får varje vecka personlig handledning, PH-samtal, av sin mentor i arbetet för att nå sina mål. På så sätt tränas de att ta stort ansvar för sina studier och det blir tydligt för eleven vad som är nästa steg i kunskapsutvecklingen. Vi ser få exempel på en gemensam och tydlig lektionsstruktur vad gäller arbetssätt, vilket inte gynnar arbetsron.

Skolan har väl fungerande strategier och rutiner för samarbete mellan lärare och elevhälsoteam (EHT). Grunden för detta är den täta kopplingen mellan den personliga handledningen för eleverna (PH-samtalen) och elevhälsoarbetet.

Lärarna planerar undervisningen tillsammans och bedömningar görs på ett systematiskt sätt av samtliga lärare inom ämnet. Väl fungerande rutiner finns även för sambedömning med andra skolor.

Ledningen på skolan har mycket god kännedom om skolans pedagogiska kvalitet och det systematiska kvalitetsarbetet håller mycket hög nivå.

Sammantaget ser vi en mycket väl fungerande skola där elever och lärare trivs.

Resultat per målområde

Normer och värden

Det råder en positiv och välkomnande stämning. Både elever och vuxna visar med ord och handling en öppenhet som är signifikativ för skolan.

Det finns en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund bland personalen. Förhållningssättet mellan personal och elever är respektfullt och lärarnas förväntningar på eleverna är positiva och höga. Det visas på olika sätt, till exempel genom att lärarna hjälper och stöttar eleverna på ett vänligt och respektfullt sätt. Eleverna uttrycker sig mycket positivt om sina handledare (mentorer) och särskilt de personliga handledningssamtalen. Kurator handleder och utbildar personalen i samtalsmetodik för att de personliga handledningssamtalen ska hålla hög kvalitet.

Skolans trygghetsarbete bygger på arbete i de så kallade basgrupperna, som utgörs av klasser om maximalt 24 elever. Värdegrundsfrågor ska tas upp på två basgrupps-samlingar per vecka. Arbetet är indelat i teman såsom t ex grooming och nätvet. Eleverna upplever dock inte att arbetet kring värdegrundsfrågor sker på ett kontinuerligt sätt. Lärarna är inte tillräckligt tydliga med att benämna när det är värdegrundsarbete i basgrupperna. Detta arbete i basgrupperna har vi inte haft tillfälle att observera utan informationen får vi i samtal med personal och elever.

Trygghetsarbetet följer tydliga rutiner för hur arbetet ska genomföras. Det finns även en tydlig och väl implementerad krishanteringsplan. Personalen upplever att ledningen agerar snabbt och kraftfullt när kränkningar och incidenter sker. Vid samtal med elever uttrycker alla att det är en trygg och accepterande skola.

En särskild trivselenkät som omfattar elever och vårdnadshavare genomförs varje läsår. Dagar anordnas också för att stärka "vi-känslan". Under lektionsfri tid har skolan en resursperson som stöttar elever i syfte att öka tryggheten. De dagar som observationen skedde var resursen dock frånvarande. Skolkoordinatorn har också en viktig roll i trygghetsarbetet.

Kurator och skolsköterska har obligatoriska elevsamtal. I årskurs 7 och 9 genomför kuratorsstudenter dessa med handledning av kurator. I årskurs 8 sker ett hälsosamtal med skolsköterska.

Vår sammantagna bedömning är att skolan är tillåtande och inkluderande, man får vara som man är. Det är tydligt både i observationer såväl som i intervjuer. Vi ser det under både

raster och lektioner, även om ordningsreglerna inte alltid följs av eleverna under rasttid då vuxentillsyn stundtals saknas.

Kunskaper

Undervisningen på Kunskapsskolan Nacka har mycket god kvalitet. Syftet med undervisningen är tydlig för eleverna. Kunskapsskolans arbetssätt förutsätter elevens förmåga att ta eget ansvar och arbeta mot uppsatta mål. I början av varje läsår gör handledare och elev en studieplan med kunskaps- och betygsmål som följs upp flera gånger per år. Varje vecka har eleverna ett PH-samtal, det vill säga ett personligt handledningssamtal, med sin handledare – mentor – då studieplanen följs upp. Varje måndag planerar eleven sin vecka med arbetsmål och bokar in vilka valbara pass, workshops, som hen ska ha under veckan. Förutom workshops är många pass fasta och förutbestämda. Både personal och elever lyfter dessa samtal som en av Kunskapsskolans styrkor eftersom de ger både elever och handledare en god bild av var eleven befinner sig i förhållande till de uppsatta målen.

Eleverna har till stor del tillgång till planering, uppgifter och bedömningsmatriser i skolplattformen Kunskapsporten. Passen är välplanerade och har tydliga mål som redovisas i början av lektionen. Rutiner finns framtagna för hur både pass och workshops ska genomföras. Dessa rutiner följs i varierande grad och det pågår ett arbete med att utveckla detta.

Olika arbetsmetoder förekommer på skolan med ämnesövergripande inslag. Undervisningen ger till stor del möjlighet för eleverna att samarbeta. Under observationen arbetar eleverna såväl enskilt, i par som i smågrupper.

Eleverna arbetar i stort sett enbart med digitala läromedel. Fysiska läromedel används sällan och då som en extra anpassning. Alla elever har därför en personlig Chromebook.

Samtliga ämneslärare använder digitala verktyg för sina genomgångar och undervisning. Det finns tillgång till en centralt upprättad planering inom ämnens arbetsområden som är framtagna av den pedagogiska avdelningen på Kunskapsskolan. Materialet finns som ett stöd till ämneslärarna.

För att anpassa undervisningen nivågrupperas eleverna utifrån sina kunskaper i matematik, svenska, engelska och moderna språk från och med vårterminen i årskurs 6.

Det finns väl förankrade strategier och metoder för anpassningar, extra anpassningar och särskilt stöd för eleverna. Elevhälsoteamet har ett gott samarbete. Det finns tydliga rutiner i hur elever i behov av stöd ska fångas upp och stöttas. Detta är någonting vi ser när vi besöker skolans Studio med anpassad undervisning. Elevhälsoteamet arbetar även i stor utsträckning förebyggande.

Eleverna får till viss del möjlighet att använda ett kritiskt tänkande och formulera egna ståndpunkter i undervisningen. Exempel på detta framkommer i samtal med elevrådsrepresentanter och spontana elevsamtal till exempel kring förändringar i skolans arbetssätt.

Skolan saknar på många håll en stimulerande lärmiljö som stöder arbetsron. Basgruppsrummen upplevs trånga och svårmöblerade. Det finns ett antal grupprum på skolan, en stor öppen arbetsyta per avdelning där workshopsarbetet sker. I många undervisningssituationer saknas fasta placeringar vilket inte gynnar arbetsro och trygghet.

Ansvar och inflytande för elever

Eleverna tränas i mycket hög grad i att ta ansvar för sitt lärande genom skolans arbetssätt. Alla elever ges i stor utsträckning lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

I årskurs sex är mycket av undervisningen fast/styrd och eleverna lärs successivt upp i att ta mer eget ansvar med ökande ålder.

Vi ser vissa brister i att utveckla elevernas förmåga att arbeta enligt demokratiska principer. Eleverna upplever inte klassråd och elevråd som ett fungerande verktyg. Arbetet är beroende av handledarnas arbete i respektive basgrupp. Biträdande rektor och skolkordinator ansvarar för elevrådet. På högstadiet är det skolans pedagogresurs och biträdande rektor som håller i elevrådet. Det är en viss variation hur förberedda eleverna kommer till elevrådet för årskurserna 7–8.

Lokalerna är gamla och underhållet eftersatt. I skolan saknas omsorg och ansvar för den fysiska skolmiljön. Det är skräpigt och det finns trasiga skåp och toaletter. I undervisningssalarna saknas rutiner för iordningställande av lokalerna. Överlag får eleverna lite träning och vägledning i att ta ansvar för sitt material och sin skolmiljö.

Elever och handledare berättar att eleverna får vara med och påverka arbetssätt och redovisningsformer i viss mån. Undervisningen är ofta styrd med redan i förväg bestämda uppgifter.

Skolan arbetar för att styra upp att eleverna får sin rättmätiga undervisningstid genom att strama upp frihetsgraden i arbetssättet/schemat i syfte att öka måluppfyllelsen och tillse att eleverna når så långt som möjligt. Eleverna i de äldre årskurserna framför att deras förmåga till eget ansvar har begränsats i deras valmöjligheter till flexibilitet och antal workshops.

Bedömning och betyg

Skolan använder skolplattformen Kunskapsporten för kommunikation med elever och vårdnadshavare. Den används bland annat för personlig planering, schema, närvaro,

veckobrev, pedagogiska planeringar och återkoppling av bedömning. Eleverna använder Kunskapsporten för allt skolarbete.

Eleverna får återkoppling från sina ämneslärare och känner till sin bedömning genom Kunskapsporten. De säger även att de får information från sina ämneslärare om vad som krävs för att uppnå ett betyg och kan fråga om hur de ska nå högre. Elevens personliga handledare har också god överblick över detta. Elever uppger att de i viss utsträckning får träna på att ge återkoppling på varandras arbeten, men det är ingenting som vi ser under vår observation.

Lärarna samplanerar och sambedömer i hög grad undervisningen och har stöd av varandra i bedömningar. Skolan arbetar systematiskt med sambedömning inom skolan såväl med andra Kunskapsskolor i närområdet, ett så kallat kluster. Det finns väl fungerande rutiner för sambedömning och likvärdig bedömning av de nationella proven, där samrättning och anonymisering tillämpas och alla ämneslärare är involverade med olika uppgifter.

Styrning och ledning

Rektor har tillsammans med den övriga skolledningen skapat en skola med god struktur samt ett systematiskt kvalitetsarbete av mycket god kvalitet som följer koncernens koncept. Elever och vårdnadshavare medverkar i det systematiska kvalitetsarbetet via kommunens Våga visa-enkät och Kunskapsskolans egen enkät. Därutöver genomförs Skolinspektionens enkät i årskurs 8 och Stockholmsenkäten för eleverna i åk 9.

Det finns även en ledningsgrupp som består av rektor, biträdande rektor samt fyra arbetslagsledare, en per årskurs. Därutöver finns tre förstelärare, ämnesansvariga lärare, samt en skolkoordinator. Skolkoordinatorns roll är att vara spindeln i nätet och vara både elever och personal behjälplig med praktiska frågor. Sammantaget visar detta en tydlig ansvarsfördelning som visar att ledningen litar på sin personal och vice versa.

Ledningen pratar om sina anställda med stolthet och respekt samtidigt som både personal och elever uttrycker ett stort förtroende för ledningen. Rektorerna är synliga i den dagliga verksamheten och har insyn och kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Ledningen tar ett stort ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utvärdera verksamheten tillsammans med skolans personal. Rektorerna sätter i samråd med pedagogerna upp utvecklingsmål utifrån tidigare analyser. Biträdande rektor har årligen fyra individuella samtal med ämneslärarna kring Anpassningar och lektionsstruktur i både lektioner/kurser och workshops.

Specialläraren samlar in information från avlämnande skolor inför skolstarten i årskurs 6 och för nya elever. Därefter görs en basgruppsindelning och handledarna får överlämning. Handledarna följer eleverna från årskurs 6 till årskurs nio. Samverkan och övergångar fungerar mycket väl.

Bedömning i skala¹

Område	Bedömning
Normer och värden	3,6
Kunskaper	3,6
Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande	3,6
Bedömning och betyg	3,9
Styrning och ledning	4,0

Starka sidor

Skolan har en mycket väl fungerande organisation där skolledningen tillsammans med personal utvecklar verksamheten (Styrning och ledning)

Det systematiska kvalitetsarbetet håller en mycket hög nivå. Ledningen arbetar systematiskt med att planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten tillsammans med skolans personal. I varje arbetsgrupp på skolan representeras även ledningen.

Bedömning: Det systematiska kvalitetsarbetet håller mycket hög kvalitet.

Det finns en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund bland personal och elever (Normer och värden)

I verksamhetsplanen finns värdegrunden beskriven och verksamheten är väl förankrad i den. Både personal och elever visar detta i ord och handling. Skolan präglas av ett accepterande och inkluderande klimat.

---

¹ **1,0 Stora brister i kvalitet**
Verksamheten har stora utvecklingsbehov
2,0 Mindre god kvalitet
Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden
3,0 God kvalitet
Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.
4,0 Mycket god kvalitet
Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Bedömning: Förhållningssättet i värdegrunden präglar verksamheten och är mycket väl förankrat och synligt i verksamheten.

Undervisningen är planerad, strukturerad och har en tydlig koppling till läroplanens mål (Kunskaper)

Lärarna på skolan har väl genomarbetade och strukturerade lektioner. Undervisningen är tydligt kopplad till läroplanen. Arbetsättet på skolan bidrar till goda relationer och samarbete mellan elev och ämneslärare/ handledare. Alla handledare har en mycket god bild av elevens nuläge i förhållande till uppsatta mål.

Bedömning: Undervisningen håller en hög nivå och det finns en mycket tydlig koppling till läroplanens mål.

Utvecklingsområden

Ansvar för det egna lärandet och lärmiljön behöver delvis utvecklas (Ansvar och inflytande)

Eleverna får mycket eget ansvar för sin planering genom arbetet i workshops. Detta arbete blir stundtals för fritt och vid dessa tillfällen används tiden inte optimalt. Överlag får eleverna lite träning och vägledning i att ta ansvar för sitt material och sin lärmiljö.

Bedömning: Undervisningen i workshops håller i hög grad en god kvalitet men kan effektiviseras. Lärmiljöerna uppvisar brister i kvaliteten.

Arbetsron varierar i skolan och regler som skolan satt upp följs inte alltid upp (Kunskaper)

Ljudvolymen är till viss del hög i undervisningssituationer. Studieron blir därmed lidande. Lärarna behöver utveckla sitt arbete för att förbättra arbetsron.

Bedömning: Den delvis bristande studieron och ansvaret för den fysiska skolmiljön leder till en sämre lärmiljö.

Eleverna upplever inte att arbetet kring värdegrundsfrågor sker på ett kontinuerligt och tydligt sätt (Normer och värden)

Arbetet med värdegrunden varierar i basgrupperna och eleverna är inte alltid medvetna om när arbetet sker.

Bedömning: Skolans värdegrundsarbete är av god kvalitet men behöver belysas för eleverna.

Kommentar till rapporten från skolans ledning

Skolans arbete med observationsrapporten

Skolan arbetar vidare med rapporten dels i stort forum, där alla medarbetare på skolan får ta del av såväl de positiva sidorna som utvecklingsområden, dels med skolans ledningsgrupp. Vi diskuterar hur dessa utvecklingsområden stämmer överens med de som vi själva tagit fram i vår kvalitetsplan och funderar gemensamt på vilka aktiviteter vi behöver arbeta vidare med under detta läsår och nästa för att förbättra oss gällande dessa områden.

Kommentar till observationens resultat

Det är väldigt roligt att läsa en så positiv rapport och skolledningens reflektion är att det är mycket hårt och samstämmigt arbete från hela skolans personal som ligger bakom detta. Skolledningen har inget att invända mot det som observatörerna rapporterat.

Utvecklingsområden i observationsrapporten

Skolan kommer att arbeta med en ökad respekt för skolmiljön, både när det gäller studiero och skolans lokaler. Samtliga medarbetare på skolan kommer att delta i ett förebyggande och åtgärdande arbete under resten av vårterminen men framförallt under kommande läsår.

Nacka 2023-05-17

Christopher Adermark, rektor

Om VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och rektorer med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer förskolans/skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och förskolans/skolans ledning samt samtal med barn
- Förskolans/skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på

<https://www.nacka.se/underwebbar/anordnare-av-forskola-och-skola/kvalitet-forskola-skola/vaga-visa/>